

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 30 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1.70 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. пл. Домбровського (Хоруващини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламні неопечатані вілні від порти. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Парляментарні вигляди.

(X) Барон Буріяи промовив знов до рогу до переговорів між угорскою соймовою більшістю а Коронаю. Гр Андраші ді став візване явити ся у монарха і можна сподівати ся, що дійде до порозуміння і вже в найблизших днях буде утворене міністерство коаліційне, та що угорський сойм почне знов успішну роботу законодатну. Рахуючи ся з психологією угорського сойму, можна в случаю порозуміння між Коронаю а коаліцією сподівати ся, що з настанем правильних відносин законодатна робота піде в угорскім соймі вельми быстро вперед і що за дуже короткий час будуть там ухвалені всі державні конечности, отже не тільки державний бюджет і рекрутацийний закон, але також і торгові договори.

Се неперечно відібе ся також на відносинах в Австрії, котрі все ще далекі від того, щоби їх можна назвати правильними. Вправді в державній раді обструкція устала, бюджетова комісія переробила вже значну часть державного бюджету, а палата ухвалила цлову тарифу, але при всім тим все ще далеко до того, щоби в державній раді настали правильні відносини, щоби могла тут утворити ся стала і певна парламентарна більшість, котра могла би забезпечити полагоду найважніших потреб і конечностей державних, на котрій могло би ся оперти яке парламентарне правительство.

Як раз німецькі сторонництва, котрі представляють таку поважну силу в державній раді, опирають ся зпарляментаризо-

ваню міністерства і сприяють також утворене парламентарної більшіости.

Так само і в чеськім соймі, котрий тепер відбуває звичайну сесию, залишили вправді німецькі сторонництва обструкцію, одначе вилучили з неї лише бюджетову провізорию і деякі елементарні конечности, одначе не хотять допустити ніяких інших предлог і таким способом мирні відносини в чеськім соймі оперті на дуже хитких підвалинах і не позваляють сподівати ся тривкого уладженя взаємин між Чехами а Німцями.

Задля тих відносин сесия чеського сойму не буде довго тривати, а обмежить ся до полагоди найконечніиших справ. Уже 6-го червня має зібрати ся знов державна рада на літну сесию. Правительство австрійске кладе велику вагу на те, щоби передовсім бюджет був полагоджений. Коли посольска палата збере ся на сесию, сама комісія буде ще потребувала около два тижні для докінченя бюджету, так що доперва коло 20 го червня міг би бюджет вийти в повній палаті на дневний порядок, а позаяк роззирава бюджетова в повній палаті вимагала би около шість неділь, то літна сесия мусіла би тревати до кінця липня, щоби ухвалити бюджет (були вже роки, що сесия державної ради тривала до 21-го липня).

Окрім бюджету кладе правительство також велику вагу на полагоду торгового договору з Німеччиною. Вправді можна би сей договір і в осінній сесії ухвалити, одначе німецьке правительство не хоче оставати в непервности і вимагає, щоби справа була як найскорше полагоджена. Імовірно отже правительство наше наставати ме на те, щоби і торговий договір з Німеччиною

був ухвалений ще протягом літної сесії. Таким способом літна сесия могла би протягнути ся вельми довго.

Відчиненє соймової „субвенції“.

В справі славної «субвенції», ухваленої соймом на послідній сесії, вивисла тамтого тижня «Комітет будови руского театру» слідуючу заяву у відповідь на повідомляюче письмо краєвого виділу з дня 24. січня 1905.

Комітет будови народного руского театру у Львові повідомлений пов. письмом високого виділу краєвого у Львові з 24. січня 1905 ч. 115.969/04 про ухвалу сойму краєвого з 12. падолиста 1904, в справі субвенції на будову руского театру у Львові, складає отсю заяву:

Покликава ухвала соймова признає субвенцію до висоти 300.000 корон на ціл будови народного руского театру у Львові, але зі зміною первісних умовин, предложених високим виділом краєвим, в отсих напрямках:

- 1) Що виплата субвенції наступить аж тоді, коли інші фонди на ціл будови руского театру будуть достаточо забезпечені;
- 2) Що будинок руского театру у Львові буде уживаний лиш на представлення театральні рускі, концерти і балі;
- 3) Що рада фундації театру руского у Львові має складати ся з одинадцяти членів, з котрих п'ятох іменує виділ краєвий, одного рада міста Львова та п'ятох визначують вказані товариства рускі;
- 4) Що виділ краєвий мусить згодити ся на допущенє інших руских інституцій до визначуваня членів ради фундаційної, та

ЯРОШЕНКО.

Исторична повість ОСИПА МАКОВЕЯ (нагороджена „Михайловою премією“ 1905 р.)

(Дальше).

І почали одні горнути ся до Ходкевича, другі до Сагайдачного.

— Правда, ви нас не покинете? — питали ся Ляхи козацького гетмана і старшини.

— Ні! не покинемо! Поможемо! Ми с-ї гадки не мали...

— Не покинете! не покинете! А пам з вами і не страшно...

І що раз більший запал огортав зібраних; польська старшина обнімала ся і цілувала з козацькою старшиною і стілько й всеї бесіди було між ними, що присягали собі посполу, красше загинути, ніж покинути один-одного.

— Хйба по наших трупах піде ворог! не погішть ся так скоро! А хто присягу зломить, того на шаблах рознесемо! — казали Ляхи і козаки, втираючи сльози з очей.

Ходкевичеві блиснули очі з утіхи. Він підняв ся виспе на своїм ліжку, кілька разів збирив ся говорити, та замовкав, бо не чули його в гаморі; нарешті вхопив руку Сагайдачного, що підійшов до його ліжка, і довгий час тримав її у своїх обидвох руках, примовляючи зворушеним голосом.

— Петре! на тебе моя надія! Не покидай нас! не звертай на те уваги, що між нами стілько лукавства. Адже ми християни, брати... Прийде час і Польща стямить ся, буде сестрою України, а не катом...

— Дай то Боже! — відповів Сагайдачний. — Не бій ся, Яне; козаки не покинуть вас. Ми ж доси добре справували ся.

— Ох! добре! добре! мій любий Петре! Не знаю, як вам і дякувати. Коли б мені дав Бог прожити ще якийсь час, я б може стримав отсю ненависть у нас до руського народу; так що-ж? Мої дні вже почислені. Гину, Петре; кажу тобі, не дїжду кінця.

— Бог ласкав! — утихомирював козацький гетман польського, сїдаючи коло нього на ослоні.

Коли в наметі троха притихло, озвав ся Ходкевич знову:

— Панове! Ви відгадали мою гадку; я хотів підійти вас; хотів ту нетерпеливість, що повстала в обозі з недостатку, викинути на верх, щоби, як кертця землі, не рила довше добрих анімушів. Бачу, що ви ще свою милу отчизну любите! Бачу, що й козаки нам не вороги. Помогли нам так, що дай Боже, щоби ми їм так помагали завсїди; і допоможуть нам і на далі. Дивив ся я, як ви тут обнімали ся і цілували ся, як присягали не відступати один від одного, і я бажав би собі, щоби ми завсїди жили так humaniter, по братерски, без утисків, щоби той фугор, який видко в нас до руського народу, щез; — щоби ми ніколи не забули тих прислуг,

яких вазнали від сего народу, що проливав кров за нас... Тепер я спокійний і не бою ся, що справа скінчить ся для нас зле. Скінчимо війну скорше, ніж військо свою солонину вість. Сердитий Турок, та сердита собака вовкам страва...

Так весело закінчив Ходкевич свою промову і всім на душі полекшало. Здавало ся, затратила ся відразу вся різниця поміж першими польськими достойниками і бездомними Запорожцями — всі стали собі рівні, всі годили ся жити і вмерти один для одного.

По промові Ходкевича озвав ся Сагайдачний:

— Отсе я, панове, люблю! Оттак би нам жити, як пан гетман каже! а не так, як жили досі. Не вам казати, самі знаєте, що було між нами. І не згадуймо лиха против ночи. Про нас скажу стілько ось що: наша хата не заяць, не втече нам і ми не спіншмо ся. З війни як з несіля, ми не втікаємо. Пороху й оловяного бобу ми маємо ще досить; самі робимо порох в обові. Тільки за харчами мусите післати в Камянець і дати нам, бо як не під'їси, то і святых продаєш; але, коли по животу мов коти лазять. А там і самі пожуримо ся за себе, не спускаючи ся на те, що ви можете дати. Про способи, як дальше воювати, скажу те, що я від нішнього дня, чи панове на те годите ся чи ні, зачну сам нападати в ночи, так як перше загадував. Ви нічної справи, як бачу, не любите; а мені байдуже про те, чи годить ся, чи не годить ся тягти в почи Турків зпід перини; коли б

5) Що виарендоване підприємства театрального як також установлене директора артистичного улягає затвердженню виділу кравського.

Подані услів'я є так тяжкі, неодвітні, шкідливі і понижаючі наше достоїнство народне, що ми їх ніяким способом прийняти не можемо.

З осібна до 1).

Коли край має прийти з поміччю будови руского театру у Львові та коли репрезентация краю почувався до сего обовязку супротив народу руского, маючи на увазі уділене субвенції на будову польських театрів у Львові і Кракові то з огляду на загально культурну ціль субвенція кравська повинна прийти в догіднім часі, аби улекшити вібране решти бракуючих фондів чи то дорогою датків чи затигненням позичок. Натомість подаване сеї помочи на посліднім місці утрудняє цілу акцію зібрання потрібних фондів, те ставить саме здійснене субвенції в сумнів будучности, чим унеможливляє вказане вихисноване власної запомоги.

До 2). Цілюю фундації народного руского театру є стреміти до сего, аби наш театр міг давати постійно вистави театральні у Львові, та розуміємо добре, що ще довгий час наш театр не буде міг щоденно давати вистави у Львові, та що в часі, коли наш театр буде на провінції, не лиш пожадане, але з огляду на кошти удержання будинку і доповнене зобовязань правячих, буде конечно ужитковане его посредством винайму. Не можемо собі представити сего, аби управа театру замкнула его і тут не допустила суспільности рускої до відбування зборів, віч, зїздів і всяких маніфестацій народних — коли нарід руский з повним пожертвоуванем складає тяжку лепту на ціль своєї сьвятині народної штуки. З чисто фінансового згляду не мож знов допустити, аби будинок нашого театру не міг бути винаймлений на інші цілі, як лиш на концерти і балі, хоч би цілі не понижаючі і одвітні призначеню будунку, коли управа фундації узнасть се за потрібне і корисне. Взагалі не можемо подумати, аби ми Русини у своїй хаті раз на все мали звязані руки що до розпорядности і ужиткованя свого будинку театрального.

До 3). Коли в предложенім начерку акту фундаційного доущено двох відпоручників виділу кравського і одного відпоручника м. Львова до ради фундаційної, та коли фундація підлягає наглядови державної власти, то правне єствоуване фундації нашого театру в огляду на інтереси сих трох чинників є доволі забезпечене. Зроблена зміна в тім напрямі, аби рускі інституції замість десяти членів ради фундаційної мали їх лиш пять, та аби число членів з виділу кравського і міста Львова виносило шістьох, вказує на змагане змайоризованя членів ради

фундаційної вишповших з вибору руских інституцій. Отсе змагане є несправедливе та обидває нашу честь народну. Несправедливість слїдує вже з того, що наш нарід руский має понести дві третини коштів будови театру та ще одна третина коштів будови театру має покритись з гроші податкового, в яким нарід руский знов дає свою часть, а за се рускі інституції, представляючи нарід руский, мали би меншість в управі фундаційній, та упокоренем народу руского і засудженем его на вічну меншість мусимо се назвати, якби в рускій народній фундації більшість управи була піддана в руки иншої народности. Отсего неможливого стану річи не ухиляє зовсім додаткова постанова, що з поміж пяти членів ради фундаційної іменованих виділом кравским більшість, то є трох мусить належати до народности рускої, так як з принципів національного не можемо зрікати ся права своєї питомої управи народним руским театром та лиш свої рускі інституції уважати можемо покликаваними до свободного вибору членів управи з поміж Русинів. Як Поляки найліпше знають, хто і як має управляти їх народними інституціями та Русини не посміли би вмшувати ся до заряду польських фундацій народних, так само Русини мають право жадати, аби рускі народні інституції завсе були в їх руках.

До 4). Якби котре з вказаних руских товариств (інституцій) перестало єствувати, тоді Рада фундаційна рішає про доущене иншої народної рускої інституції до права визначуваня членів Ради фундаційної, так як оставші члени Ради фундаційної найліпше будуть знати, котра руско-народна інституція є найблизша цілями до інституції, що перестала єствувати. Натомість піддаване того вибору затвердженю виділу кравського може бути приводом до непорозуміння поміж Радою фундаційною а виділом кравским та до нарушеня самоуправи Ради фундаційної.

До 5). Так само неодвітним являєсь застережене затверджуваня виділом кравским договорів аренди підприємства театрального і установленя артистичного директора, так як в разі прийнятя сего услів'я Рада фундаційна утратила би всякі важніші права управи, та властиво управляв би виділу кравский справами руского театру, маючи залежного від себе директора артистичного. Вкінці не мож поминути тої обставини, що по мисли обовязуючих приписів законних в ц к. намісництво державною властію фундаційною, покликаюю до нагляду діяльности управи фундаційної, отже нема потреби покликувати ще власть автономічну до нагляду правної діяльности Ради фундаційної.

З тих причин, згідно з голосом загалу народу руского, отсим заявляє комітет будови народного руского театру у Львові, що на вказаних змінених услів'ях не може прийняти суб-

венції на будову руского театру, ухваленої соймом кравским 12. падолиста 1904 р. в сумі до 300.000 корон.

За Комітет будови народного руского театру у Львові, дня 11. мая 1905 р.

Др. Кость Левинский.

З польскої праси один Przegląd, переповівши докладно зміст наведеного письма, робить ось які уваги:

„Безсторонно річ беручи, належить признати, що комітет руского театру має рацію. Щоби се добре представити собі, перенесім ся думкою в подібну ситуацію деінде і поставмо себе на місце Русинів, а противставмо кравському виділові якусь власть, зложену принусім в переважній часті з Чехів, Німців, Москалів, або хотяй би навіть Англіїців, звісних з того, що умють шанувати народности і ніколи не пописують ся дикою манією винародовлюваня. Вмить покаже ся нам, що кравский виділ і сойм за далеко пішли в интенції, зрештою зовсім шляхотній, розтягнути здорову і зичливу контролю над такою обоюдною(?) інституцією якою є театр, що може зарівно піднести і ушляхотнити культурально руске населене, як і попхнути єї на бездорожа(!).

„Оцінюємо в цілій повни се шляхотне змагане сойму, але з другої сторони уважаємо, що виявити деяке довіре до цвїту рускої інтелігенції, бо до делегатів літературних руских товариств було би властивою і шляхотною річю. Рівнож міг би без обави кравский виділ з пяти своїх делегатів відступити іменоване двох рускій митрополічій конвисторії. Від услів'я, застерігаючого, що будинок буде призначений тільки на рускі представлення, концерти і балі, можна цілковито відступити. Бож тяжко роздратовувати Русинів задля того, щоби не робити прикрости міському театрові, який дуже побоює ся всякої театральної конкуренції у Львові, а аргумент, що Русини могли би винаймити театр якійсь російській трупі, уважаємо за страхи на Ляхів. Питаємо притім, щож се було би такого небезпечного, колиб якась російська трупа приїхала до Львова і дала кілька або кільканайцять представлень. (Се було би навіть добре з огляду на наших москофілів, бо тоді некритичні поклонники „Галічавіна“ пересвідчили би ся досвідно, як виглядає «адін язїк» в практиці. — Ред. Рус.) Чиж вині, коли Росія відроджує ся і входить на дорогу уступок для нас, маємо єї так трактувати, як трактували єї до тепер, коли бачили в ній непримиримого ворога?

„Також в інших услів'ях можна поробити значні уступки і річ допровадити до згоди, а не допустити до сего, щоби Русини могли сказати, що удали ся о субвенцію на таку культуральну ціль як театр до польскої більшости і мусїли відійти з нічим“.

Як бачимо, поставлене неможливих услів'ій для субвенції було ділом терору вшехполяків, який они виконують під добу над польскою опінією і суспільностию. На зимно приходять тепер самі до переконаня, що не відкинене субвенції було «неузасадньоне і провокаційне», а противно «розточене шляхетней опекі».

Япаньско-російська війна.

Воєнне положєте.

Загадка індо-хіньского моря давить зморюю цілий сьвіт. Де діває ся Роджественський з обома ескадрами? Чи справді він хорній, як доносили англійські телеграми? Лежить діткнений параллїжком, чи може вже вмер, як твердили послідні вісти? Чи може все те належить до категорії «морских вузів», а він тихцем, незамітно пробирає ся широким морем, щоби ненадійно, як се вже раз зробив, виринути там, де неприятель найменше того сподіває ся.

Про відношенє сил обох флот ріжно пишуть: що російська флота потерпіла чимало в часі величезної подорожи довкола Африки, що єї унерухомлюють транспортівці, що мимо сего Роджественському може дати ся відчути брак угля — а Того всіх тих недогід не знає. Однак фактом є, що російська флота перевищає япаньску о четвертину, а особливо в числі великих боєвих панцирників, які в отвертій морській війні показали ся найбільше витрималими.

він міг, то потяг би мене. Отсе я мав вам сказати, а ви вже вибачайте, коли не в лад

— Роби, роби, Петре, як гадаєш — відповів Ходкевич. — А по харчі я вже пішло.

— Зараз сеї ночи зачну! — сказав ще Сагайдачний.

— Тільки осторожно! — вихопив ся котрийсь із комісарів.

— Не бійте ся, панове; я вже вам покажу, що мої хлопці знають! Не новина нам!

Ще побалакали хвилину про жолд і про харчі і почали розходити ся, веселі і завзяті. Перед наметом ждала товпа війська, цікава дізнати ся, над чим радили в наметі.

Старшина не крила ся і розповідала воюкам, що постановлено лишити ся і далі бити ся. «Лишаємо ся! бемо ся далі!» — пішов гамір по війську і будив приспане завзяте у людей, що вже годили ся з думкою, втікати з під Хоти́на з порожними руками. Зачув і Микула сю чутку, розпитав ще, чи справді так, і коли впе́внив ся, що до згоди з Турками не дійшло, зараз звідтам з польського обозу пішов над Дністер. Над рікою не було людей; пішли вже в обоз спати і тільки по тім боці на поли ясніли тут і там огнища. Коло німецького обозу застав ще той малий пліт, що його оглядав перше, кілька ковбків сцеплених до купи. Лежала тут і тичка, котрою можна було кермувати пліт. Отут Микула станув і довгий час надуму-

вав ся, чи зважити ся виконати свій намір чи ні. Вкінці відчепив пліт, відбив його від берега і випливав на середину Дністра. Течія ріки зараз ухопила пліт і повесла його тихо вперед, вниз Дністра. Микула присів, мовби бояв ся, щоби його з козацького обозу не побачили, і плыв-плыв просто до турецького мосту, просто Туркам в руки.

Ось уже минув берег, на котрім розложив ся козацький обоз. Перед ним просто по середині ріки сьвітло. Очевидно, турецький міст кінчать у ночи; ніч темна, тому і сьвітло видко так далеко. Як воно відбиває ся в ріці! Видко вже і міст у попереk ріки; на мості крутять ся люди. Микула старає ся завернути пліт ближше до лівого берега, що тут обнижує ся до самої ріки, щоби вода не понесла його по під міст.

Ще є кілька сот кроків до моста. Його спостерігають люди, як він вириває з темноти, і дехто збігає на лівий берег, щоби здержати пліт. Микула не думає втікати, сам завертає до берега. Пліт ударяє в каблицю моста. Він поставляє тичку людям, щоби притягли його разом з плотом ближше до берега, тичку ловлять і тягнуть — Микула вискакує на берег.

(Дальше буде).

За те, кажуть, того буде оперувати торпедівця ми, яких має велике число і скорими кружляками.

Інші стратегіки припускають знов, що того зовсім не буде вдавати ся в нерівну борбу, тимбільше, що не має резерв, отже в разі великої битви став би щонайменше так ослабленим, що відслонив би япанське море і транспорт для армії супротив набігів владивостоцької ескадри та евентуального прибуття четвертої російської ескадри, яка вже на днях має вирушити з Лібави. Япанці в виду сего правдоподібно пропустять Рождественського до Владивостока і там будуть пробувати замкнути его так само, як в порт-артурській лапці.

Сему плянови сприяє і ся обставина, що, як твердять, Владивосток, заскочений війною не має достаточної кількості вугля в пристані, а відтак з причини транспорту військ до Манджурії не міг вже доповнити сего браку. В сей спосіб фльота Рождественського, діставшись до Владивостока, стала би зовсім унерухомленою. Се припущення є о стілько сумніве, що Владивосток має ще одну залізницю на північ до Хабаровська над рікою Амуром і нею міг заосмотрити ся у вугле, яке в тих просторах країнах находит ся перідко навіть зовсім на верха, так що без жадної гірничої штуки его можна копати.

Якнебудь є, таки замкнене у владивостоцькій пристані являє ся небезпечним фортелюм. Вправді Владивосток не має «шишки», яку Япанці пробували би затопити, але всеж таки, они можуть відтак загородити плаваючими мінами, що всякий вихід фльоти стане ризикований. До тогож приїде зима і пристань замерзне, а тоді вже фльота буде хаба шукати захисту за безпечними фортами пристані. Вправді Владивосток під тим зглядом еще ліпше забезпечений, чим Порт-Артур і від сторони моря він абсолютно не може бути аві взятий, аві збомбардований, але тоді получить ся з морською акцією і сухолутний атак Япанців на Владивосток.

Довге вичікуване Ояма в Мукдені, яке позовольо розв'язити російській армії організувати ся і доповнити ся, відносять іменно до повисшого стратегічного плану. Теперішнє положення пригадає вельми ситуацію, яка була перед заняттям Порт-Артура. Так само обі армії стояли против себе цілими місяцями непорушно, так само фльота була унерухомлена, так само вижидано доперва рішення на морю. Колиж і тепер або морська битва рішиться на користь Япанців, або Рождественський осіде у Владивостоці, тоді япанські полки рушать наперед, виперти Росіян із Харбіну поза ріку Сунгарі та звернуть ся до облоги Владивостока. Випаде се десь на зиму, так само як під Порт-Артуром.

А може ще і змінять ся воєнне щастє, тоді світ був би свідком війни, яка мала би собі рівну хаба в наполеонських воєнних підприяттях, так великанських розмірами а так поучаючих своєю змінивостію та безплідністю у приврівнанню до жертв, які на них повесили народи.

НОВИНИ.

— **Календар.** В четверр: руско-кат.: Епіфанія; еп.: римо-кат.: Урбана І. пави. — В п'ятницю: руско-кат.: Глікерій муч.; римо-кат.: Филипа Нері.

— **«Діло» проти проф. Барвіньского.** На статю нашу п. з. *«Extrema se tangunt»*, поміщену в ч. 104 з нагоди статі «Діло» про нову Раду шк. кр. відповіло «Діло» новинкою в ч. 104 п. з. Слабка оборона, в котрій не збило аві одного нашого аргументу річевим і фактичним виводом, а лише накинуло ся на проф. Барвіньского, що про его поведене в Раді шк. кр. знає «від осіб інтересованих, котрих за їх народну діяльність постигла кара зі сторони шк. комісії едукативної, а котрі удавали ся о поміч до п. Барвіньского, але без видимого успіху». (Цікаво би знати, чи «Діло» інформувало ся також у тих, котрі також удавали ся до п. Барвіньского о поміч і то з видимим успіхом?). Наколи на таких основах опирає «Діло» свій осуд, то шкода на те тратити слова. «Впрочім, каже «Діло», п. Барвіньский перебував майже все поза Львовом а вже се одно встарчає для піддержання заміту, що станови-

ще п. Б-го в Раді шк. було не відповідне. Отже супроти сего заміту наведемо із соймових справоздань позитивні числа і дати. Коли пос. Томашевський виступив в соїмі перед двома роками з докором, що члени Ради шк. яко послаи парламентарії рідко бувають на засіданнях Ради шк. (він описля виразно зазначив, що мав на думці гр. В. Дідуницького), п. Барвіньский заявив, що в р. 1898 був на 52 засіданнях, в р. 1899. — на 77, в р. 1900. — на 85, в р. 1901. — на 52, в р. 1902. на 53, в р. 1903. — на 58 (в р. 1904. — на 86 засіданнях.) До тих чисел не є втягнені засідання на анкетах: для реформи гімназій, для реформи учит. семінарій, для закона про шк. реальні, про школи виділові, про зміни випісків польських і німецьких, на анкеті для будови нар. шкіл ітп. Крім того проводив п. Б-ий іспитам зрілости в учит. семінаріях в Сокалях, в Тернополі (двічі), у Львові (двічі) і в Перемишлі. Се здає ся найкраще поясняє, скільки правди в словах «Діло», що п. Б-ий перебував майже все поза Львовом, значить, не сповнив свого обов'язку яко член Ради шк. кр. — Що п. Б-ий бувши соймовим послом, не виступав публично в соїмі, бо мав до того нагоду в засіданнях Ради шк. кр. яко є член, те визнавав клуб зовсім оправданим, як свого часу клуб узтавав, що і др. Савчак яко член кр. виділу потрібні і оправдані заміти міг підносити на засіданнях виділу, а не в соймовій палаті. Колиж «Діло» вважає, що навіть для демонстрації руский член Ради шк. повинен зложити своє членство, то мабуть вже оно само доволі має доказів, які успіхи досягнуто демонстраціями, про котрі ми мимоходом згадали в нашій попередній статі. Що поведене п. Б-го в Раді шк. кр. виділе ся «Ділом» невідповідним, се для нас нічого діяного, бож навіть таке рішуче опозиційне становище д-ра Олесницького в соїмі оно п'ятувало яко сервілістичне а навіть іродайне. — А вжеж справді «Діло» бе в лице дійсній правді накопили вневняє, що до зросту москвофільства в Галичині приїшла ся «нова ера», а не консервативна. Розуміє ся, що се немало навіть «Ділу» згадувати те, за чим оно на своїх стовпцях так горячо побивало ся і пособляло сему з ревністю, достойнішою ліпшої справи.

— **В справі посвячення бібліотеки університетської** звичають нас, що Є. Е. Митрополит Шептицький був також запрошений на се торжество, а не міг взяти в нім участі очевидно задля канонічної візитації котру тепер переводить в бускім і холоківським деканаті.

— **Концерт з гімнастичним popisом львівського «Сокола».** За тиждень — дня 1. червня виступити львівський «Сокол» в річних дорібком перед загалом нашої суспільности. Его змаганем є, стати достойно перед ареопагом публичної опінії так, аві его широко зачеркнена організація народна на провинції гармонізувала з розвитком діяльності матерного товариства. Пописові вправи взірцево уложені відбувають ся від давна як в салі власній так і в Фільгармонії, а своїм добром і ефектом перевищають що небуде в області руханки. Перший раз на естраді виступить дружина вправляючих члениць і учениць львівського «Сокола» з небаченими ще у Львові вправами тростинами. Вільні вправи цитоміїв дяківської бурєв будуть також, милою несподіванкою для публіки, а прочі дві точки гімнастичного popisу виповнять члени «Сокола» будованем «давниць» на драбниках і вправами на коні. В концертній часті програми привняли участь: п-ї Лопатиньска, артистка львівської опери, проф. Ясеницька, п. Бережницький, «Львівський Боян» і ин. До вправ буде грати повна військова оркестра чотирь музичні новости. Концерт відбуде ся в Фільгармонії.

— **Послїдній репертуар руского театру в Тернополі в салі Міщанського Брацтва:** В четвер 25. мая «Хата за селом», образ з циганського життя в 5 діях зі співами і танцями, прероблений з повісти Крашевського. — В суботу 27. мая «Пташник з Тироля», оперетка в 3 діях Целлера. — В неділю 28. мая «За двома заяцями» (на Кожум'яках», комедія зі співами і танцями в 4 діях Кропивницького. — В второк 30. мая передпоследнє представленє «Катерина», опера в 3 діях Аркаса. — В четвер 1. червня працальне представленє. Премєра: «Анонім», шутка в 3 діях Девалієра і Марса, в перекладі Й. Стадника. — Початок представлень о 8. год. вечер.

— **3 Чорткова.** Перші конститууючі збори Філії Руского Тов-а педаг. в Чорткові відбудуть ся дня 1. червня о годвині 11. в «Рускій Бесіді».

— **Вісти з Буковини.** Буковинський сойм на скликаній дня 17. с. м. надзвичайній сесії мав полагодити три справи: краєвий банк, угоду з «Буков. поземельним» заведенем кредитовим» і закон про рентові оселі. Законопроекти виготовив кр. виділ на основі порозуміння з представниками «Вільнодумного Союзу» в краєвим виділі. «Сю справу — як оповіщує комунікат підписаний шістьма рускими і трема жидівськими послами — реферував в краєвим виділі финансовий референт кр. виділу др. Луну та прийняв ся

заступати єї в краєвим соїмі; і справді він виїс дотичне предложенє на першім соймовім засіданню іменем краєвого виділу. В виду сего видавало ся річню не підлягаючою ніякому сумнівови, що «Вільнодумний Союз», який теорит соймову більшість, відповідно до довершеного порозуміння потвердить ухвали своїх заступників у краєвим виділі, що отже згадані закони одержать соймову санкцію. І справді отсі предложєня під зглядом річевим зовсім не зустрічають ся з якимнебудь оспором між партіями більшости, заступленими в «Сююзі», одначе їх передискутованє і принятє заквєстионовано через те, що волоський клуб вільнодумний висунув наперед справу особисту, находячи в тім шідмогу у заступників волоської більшости послісти та у обох німецьких послів, Відмана і Ляндвера. На основі проєкту, предложеного краєвим виділом, мала стояти на чолі банку президія (президент і два в ценпрезиденти), яку би сойм вибирав на час свого тривання. На основі порозуміння між вільнодумними Волохами і Русинами, президентом мав стати один із членів першої партії. Тепер одначе зажадали Волохи, щоб се місце обєадити тим членом (др. Луну) досмертно, та щоб для него ухвалити доживотну пенсію в сумі 18.000 К на рік, місто функційного додатку в сумі 6.000 К на рік, як се спершу предвиджувано. Підписані з огляду на се, що принятє сего домаганя дубоу рівнозначне із видачею проєктованого інституту, а заравом і економічного життя в краю на час необмежений в руки одной, однісінької партії, заступницї аграрних інтересів волоського населєня — почували ся й почувують ся до обов'язку відкинути те домаганє в інтересі заступлених ними мас виборчих, не говорячи про многі инші причини, туго повязані із сєю справою. — Як виходить із сєї заяви, «Вільн. Союз» розв'язити.

— **Дрібні вісти.** Презесом центрального польського комітету виборчого вибрано на оновішних зборах соймового посла, Тадея Цєньского, звісвого противника руских гімназій. — Страйк прачок у Львові покінчив ся вчера підписанем угоди, якою підвищено ім плату і скорочено час денної праці.

Всячина.

— **Дощі.** Від кількох днів теплота обнизилася і паде дощ майже безпереривно. Полоса, занята слотою, тягне ся від Англії через Німеччину і північну Австрію в напрямі до Чорного моря і другим крилом через альпійскій краї, Угорщину до Малої Азії. Вільні від дощу є полудневі півострови Європи: Іспанія, Італія і Греція та майже ціла Росія з виїмком полуднево-західних і полудневих окраїн.

— **Сибірська залізниця.** В «Южн. Зап.» пише п. М-т про перевозову здібність сибірської залізничї отими словами: «Мобілізація! мобілізувати! — накликають дневники, а не здають собі справи, що то не так легко «взяти» змобілізувати і побити. Безнастанно читає ся донесєня, що порівнено вислати на бовище 500.000 до 600.000 війска Дивувати ся треба, як ті панове легкодушно справу трактують, як низько цїнять своїх читачів, уважаючи їх за цебрик, до зливания брехні. Лучить нас з Далеким Сходом ледви то нелька нитка сибірської залізничї, на яку, кажу по ширости, аж страх бере глянути — а пай так, хорони Господи, де перетре ся. Маю певні докази, що в протягу 15 місяців сибірська залізниця з ріжних причин що найменше через три місяці була нечинною. Тут переїхав хтоєсь надзвичайним поїздом і так зауптав весь розклад воєнних поїздів, що на многих стацїях утворив ся запір з 10 до 15 поїздів, там поїзд розбив ся, там заломав ся міст, там знова начальник стацїї взяв «хабаря» і пустив вперед маркетанський поїзд ітд. А Куропатків тужно і надармо виглядав помочи з Європи».

— **Скандальна справа.** В Парижі арештовано гр. Чайковського під замітом, що сфальшував банкірський чек і допустив ся інших обманств. Справу передано судови, а обжалованого випущено за кавцією на волю. Гр. Чайковський, б. секретар турецької амбасади в Газі, син намісника Лібану, Мустафа-паші, а внук звісвого польського письменника Михайла Чайковського, дістав тепер від султана телеграфічний приказ, щоб ставив ся безпробовочно перед его очі. Париский *Matin* доносить, що гр. Ч. послухний сему приказови, виїхав під ескортою до Царгорода.

— **Торнадо,** страшний гураган, труба воздушна навістила недавно міста Сідер в Оклагамі. Числа убитих і ранених доси докладно не стверджено. Торнадо навістив Сідер вночі. Наочний свідок оповідає ось що про се нещастє: Цілі доли виїтали в воздух, дерева з корінєм, люди і худоба літали в воздух, як пера, пірвані страшним вихром. Як настав день, то в цілім повіті на три німецькі милі довкола міста находили ся звалища і останки домів міських, як слід знищення. Положенє міста в проєсмку гірським додадо бурі ще більшої сили. На останках цілих ще домів в місті вибух ще пєжар, який знищив решту, а богато людей, які не вилетіли в воздух, найшло смерть в полуміні. Телеграфічні і телефонічні получєня знище-

ні і минуло багато часу, нім задихані їзди до- несли до сусідніх осель вість про нещастя та покликали поміч. Перша поміч лікарська наспіла над вечір, застаючи улицы засипані каменем, трупами і конаючими, які кликали в розпучі о поміч. Та найбільше труду було власне з нераненими, які зі страху стратили притомність, та попали в такий переляк, що не мож було їх успокоїти. Осібний поїзд привіз багато домовин і грабарів, щоб поховали жертви. Сусіднє село Олюсець зникло цілком з лиця землі.

— Цікавий процес. В Москві відбуде ся неба- вом розправа проти одного з генералів, що про- водив в битві під Мукденом. Генерала обжало- вує жінка погубного під Мукденом офіцера і жадає 40.000 рублів відшкодованя. Генерал мав стати винним смерті того офіцера тому, що забув про компанію, вислану яко передню сто- рожу, де служив той офіцер, а дав приказ го- ловному відділові пофнути ся. Наслідком того, Японці знищили ту цілу компанію.

Телеграми

з дня 24. мая.

Відень. Гр. Юлій Андраши конферував вче- ра з гр. Голуховским і сиїльним міністром ска- рбу бар. Бурином.

Берлін. Лос. Анз. доносить з Парижа, що на случай ухваленя закона о розділі Церкви від держави має прийти до страйку (?) като- лицкого духовенства в цілій Франції.

Цетинія. Доносять тут, що 1000 узбровних магометан напало на два села, заселені хрестя- янами. В бічці згинуло 10 хрестяня, а много було ранених.

Білгород. Король ще не прийав двісієї ка- бінету Пасіца.

Букарешт. Урядово доносять, що конфлікт межі Туреччиною а Ромунією вже покінчив ся, бо Туреччина приняла всі условини Ромуній.

Лондон. Daily Telegraph доносить з Токио, що залізничне получене Харбіна з Владивосто- ком Японці вже перервали.

Цілий дохід призначений на будову Руского На- родного Театру у Львові.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортепьян.

— Ціна 2 К; голоси на орхестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Ціна 1 К.

Набути можт у всіх книгарнях; головний склад в Книгарни товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

„Світло церковне“

— з маркою „Salvator“ або „Milli“ —

церковне довге по 77 зр.

II. „ „ „ „ 67 „

I. столове „ 75 „

II. „ „ „ 66 „

правдиве стеаринове (мільове) одно з найлучших, є біле тверде, не коптить і не спливає — дуже поручає ся!

Стеаринове з маркою „Apollo“

I. „Apollo“ церковне довге по 80 зр.

II. „Apollo“ „ „ „ 70 „

I. столове по 76 зр. II. столове по 68 зр. все за 100 клг. (кромі транспорту 3 клг. від киля) опаковане даром. — Висилає для Церквей на 3-місячний речинець заплати (за готівку 2% онуету).

Торговля світла і літургічного вина

Евгена Мартинця

у Львові, пл. Унії Берест. ч. 5. (1—4)

Лев Лопатинський.

Хмари-чари

ЖАРТИ й НЕЖАРТИ
ЗЛОЖЕНІ і ПЕРЕЛОЖЕНІ АВТОРОМ

для розривки і розваги читачів. Ся збірка стано- вить другий том поезій і шуток, про які можна те саме сказати, що про „Перли“.

Набути можна в Ставропольській книгарни.

За певну і добру льокацію поручаємо:

4 1/2% листи гіпотечні

4% листи гіпотечні

5% листи гіпотечні преміювані

4% листи Товариства кредито- вого земского

4% і 4 1/2% листи Банку крас- вого

4% позичку красву

4% облігації пропінацийнї

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найтокійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного

Шутки СОКІЛ можна набувати в „Со- кільсьім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях в краю.

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вклади до опроцентованя на 4 прц і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для опадження коштів посилами можна прислати гро- ші чеками Щєдинці почтової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жадає звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідже- ня (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє „Джістер“ своїм членам на 6 прц сідату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносить рата амортизаційна (на капітал і відостки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекки або до- брої поруки.

На парделажцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до „Джістера“.

Членами можуть бути тільки члени обез- печені в „Джістрі“.

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — До- темер уділив „Джістер“ на церкви, бурса, шко- ли і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредитов. „Джістер“ 31/12 1904

Вкладки: 1,783,673 К.

Удѣли членів: 133,117 К.

Ф. резервовий і вн.: 26,576 К.

Позички уділені: 1,616,402 К.

Цінні папери: 123,627 К.

Льокації: 169,456 К.

На рах. біжучім: 81,938 К.

Всі календарі і часописи можна набувати в „Соїкльсьім Базарі“.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-европейский).

Приходять до Львова (головний дворець):		Відходять зі Львова (головний дворець):	
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коло- мшю 1/2-30% вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:30	з Рави рускої, Сокала	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	8:55	до Яворова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	8:25	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги,
7:50	з Рави рускої, Сокала	8:35	до Кр кова, Відня, Праги, Освєнціма
8:05	з Станиславова, Жидачева	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	10:55	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:18	з Яворова	9:20	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:10	до Белзця, Сокала, Любачева
11:45	з Ярослава, Стрия, Борислава	2:00	посп. до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
10:35	з Риньова, Лавочного, Калуша, Любачева	2:40	посп. Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керез- мезе
11:05	з Коломні, Жидачева, Потутор, Керезмезе	2:50	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:55	з Підволочиск, Гусятина, Копичинець, Козови	2:55	до Лавочного, Дрогобича, Калуша
1:30	посп. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:10	до Риньова, Любачева, Хирова
1:40	посп. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кін-	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
11:50	з Самбора, Ясла, Сянока, Івонича	5:58	до Яворова
2:30	посп. з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Гри- малова, Гусятина, Копичинець, Козови	5:50	до Коломні, Жидачева, Керезмезе (1/2-30%)
3:45	з Стрия, Тухалі (1/2-30%), Сколього (1/2-30%)	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги,
4:32	з Яворова	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:01	з Сокала, Белзця, Любачева	7:30	до Рави рускої
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освєнціма	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселці	10:05	до Перемішля (1/2-30% вкл.), Хирова, Івонича
8:40	посп. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
9:20	з Самбора, Хирова, Сянка, Ясла	11:05	до Підволочиск
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичи- нець, Заліщик, Скали, Івани пустого, Гусятина	11:05	до Івани п., Скали, Гусятина, Потутор
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
12:20	посп. з Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	12:45	посп. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
2:31	посп. з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги на дворець „Підзамче“	2:51	посп. до Іцкан, Керезмезе (від 1/2-30%), Калуша
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги,
2:15	посп. з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів,	з двірця „Підзамче“	
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івани пустого, Скали, Гусятина, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івани п., Скали, Гусятина	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
		2:13	посп. Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятина
		8:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:

з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передполуд. (тільки в неділі і римо-кат. свята), 1:45 попол. (тільки в неділі і р.-кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.

з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).

зі Ширця 10:10 печер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

з Любіня 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і свята).

Відходять з головного двірця:

до Брухович (від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:20 рано (тільки що неділі і свята р.-кат.); 12:30 попол., (тільки що неділі і свята р.-кат.); 2:10, 3:20 попол., 6:10, 7:30 і 7:50 веч.)

до Рави рускої 11:15 в ночи кождої неділі. до Янова 6:55 рано, 9:15 передпол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудни.

до Щирця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

до Любіня вел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята).

ЗАМІТКА: Час середно-европейский рижинить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-европейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:58 рано об'єднано рамками. — Звичайні білетні тади як і всіякі інші білетні, ілюстровані провідники, розклади їзд і т. п. можна набувати в мі- стовім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсмана ч. 9.